

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัย “การพัฒนารูปแบบการประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ วัฒนธรรมและประเพณีชุมชนชาวมอญ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร” ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ(Qualitative Research) การสำรวจเอกสาร(Documentary Research) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีของชุมชนชาวมอญ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร และสร้างรูปแบบการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ วัฒนธรรมและประเพณีชุมชนชาวมอญ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีของชุมชนชาวมอญ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อสร้างรูปแบบการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีชุมชนชาวมอญ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

การวิจัย “การพัฒนารูปแบบการประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ วัฒนธรรมและประเพณีชุมชนชาวมอญ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร” ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ(Qualitative Research) การสำรวจเอกสาร(Documentary Research) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีของชุมชนชาวมอญ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร และสร้างรูปแบบการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ วัฒนธรรมและประเพณีชุมชนชาวมอญ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. ผู้นำการปกครองท้องถิ่น จำนวน 13 คน โดยวิธีการสุ่มเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงที่กำหนดคุณสมบัติตามจุดมุ่งหมาย (Purposive Sampling)
2. ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงที่กำหนดคุณสมบัติตามจุดมุ่งหมาย (Purposive Sampling) และ กรรมการชุมชน จำนวน 50 ชุมชน ซึ่งมีจำนวนกรรมการชุมชนทั้งหมด

518 คน การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามจำนวนของกรรมการชุมชนแต่ละชุมชน ซึ่งมีจำนวนไม่เท่ากันในแต่ละชุมชน จาก 7-25 คน ขึ้นอยู่กับจำนวนประชากรในแต่ละชุมชน การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จำนวน 226 คน กับกรรมการชุมชนแต่ละชุมชนในเขตลาดกระบังทั้งหมด จำนวน 50 ชุมชน ตามจำนวนตัวอย่างของแต่ละชุมชน

3. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้วิธีรวบรวมข้อมูลจากประชาชนผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ของชุมชน ได้แก่ ชาวบ้านและสื่อมวลชน ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการมีส่วนร่วมในการสืบสานวัฒนธรรม และประเพณีของชุมชนชาวมอญ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ตลอดจนชาวบ้านที่อาศัยอยู่ภายนอกหมู่บ้านจำนวน 13 คน

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาสรุปผลที่ได้ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาซึ่งสรุปผลการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม รายละเอียด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 61.5 รองลงมาเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 38.5 ส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.2 รองลงมามีอายุ 41-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.9 และมีอายุจำนวนน้อยที่สุด อายุ 45-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.9 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ/เทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 57.1 รองลงมาจบประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง/เทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 38.1 และจบการศึกษาน้อยที่สุดปริญญาตรีหรือสูงกว่า คิดเป็นร้อยละ 4.9 ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 53.1 รองลงมามีอาชีพข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 19.5 และจำนวนน้อยที่สุดมีอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 8.8

ตอนที่ 2 ข้อมูลและระดับการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีชุมชนชาวมอญ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร พบว่า การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีชุมชนชาวมอญเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีชุมชนชาวมอญ เช่น สื่อบุคคล หอกระจายข่าวหรือทางอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 3.04$) รองลงมา คือ การตีพิมพ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีฯ ทางหนังสือพิมพ์ วารสาร และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ($\bar{X} = 2.99$) และน้อยที่สุดคือการจัดรายการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีฯ ($\bar{X} = 2.89$)

การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีชุมชนชาวมอญเขต
ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.78$) เมื่อพิจารณาเป็น
รายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการปรับปรุง แก้ไขแผนการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีฯ ถ้าเป็นปัญหาอุปสรรคและมีจุดอ่อน ($\bar{X} = 3.15$) รองลงมา คือ
การนำกลยุทธ์ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีฯ ไปปฏิบัติจริง
($\bar{X} = 2.75$) และน้อยที่สุด คือ การวางแผนการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรม
และประเพณีฯ และมีการติดตามประเมินผลการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรม
และประเพณีฯ ($\bar{X} = 2.61$)

การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีชุมชนชาวมอญเขต
ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$) เมื่อพิจารณาเป็น
รายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและ
ประเพณีฯ จะทำให้มีคนมาเที่ยวมากขึ้น ($\bar{X} = 3.28$) รองลงมา คือ คนมาเที่ยวมีความพึงพอใจ มาก
น้อยเพียงใดจากการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีฯ ($\bar{X} = 3.19$)
และน้อยที่สุด คือ ท่านได้ประโยชน์มากน้อยเพียงใดจากการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิง
อนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีฯ ($\bar{X} = 2.86$)

การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีชุมชนชาวมอญเขต
ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$) เมื่อพิจารณาเป็น
รายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ บุคลากรการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
วัฒนธรรมและประเพณีฯ มีความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{X} = 2.95$) รองลงมา คือ มีการจัด
ทีมงาน บุคลากร การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีฯ ($\bar{X} = 2.91$)
และน้อยที่สุด คือ มีสารสนเทศ (ข้อมูลข่าวสาร) จากการวิเคราะห์และจัดการความรู้ในการ
ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีฯ ($\bar{X} = 2.62$)

การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีชุมชนชาวมอญเขต
ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$) เมื่อพิจารณาเป็น
รายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ กระบวนการบริหารจัดการการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีฯ อย่างมีคุณภาพ ($\bar{X} = 2.91$) รองลงมา คือ กระบวนการ
สนับสนุนการบริหารจัดการ (เงิน/คน/ของ)การประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรม
และประเพณีฯ ($\bar{X} = 2.71$)

การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีชุมชนชาวมอญเขต
ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$) เมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและ
ประเพณีชุมชนชาวมอญ จะบรรลุผล ($\bar{X} = 3.48$) รองลงมา คือ การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิง
อนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีฯ จะส่งผลกระทบต่อความรับผิดชอบต่อสังคมและระบบการปกครองที่ดี
($\bar{X} = 3.33$) และน้อยที่สุด คือ ผู้ท่องเที่ยวมีความรู้ความเข้าใจและพึงพอใจจากการประชาสัมพันธ์
การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีฯ ($\bar{X} = 2.85$)

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม รายละเอียด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม
ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 61.5 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.2 ระดับการศึกษา
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ/เทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 57.1 มีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 53.1
รองลงมามีอาชีพข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 19.5

ข้อมูลและระดับการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีชุมชน
ชาวมอญ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร พบว่า การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
วัฒนธรรมและประเพณีชุมชนชาวมอญเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร มีการดำเนินการอยู่ใน
ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$) การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณี
ชุมชนชาวมอญ เช่น สื่อบุคคล หอกระจายข่าวหรือทางอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 3.04$) ซึ่งสอดคล้องกับ
งานวิจัยของศรีสุดา พรหมทอง (2549) ศึกษาเรื่อง วิถีชีวิตและวัฒนธรรมพื้นบ้านกับการสืบสานเพื่อ
ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย-สุพรรณบุรี) ผลการวิจัย
พบว่า การใช้สื่อพื้นบ้านของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยในฐานะทุนวัฒนธรรม สามารถสะท้อน
อัตลักษณ์ของวัฒนธรรมพื้นบ้านไทยภาคกลาง ประกอบไปด้วย 5 ประเภท ที่สำคัญ คือ (1)
ศิลปะการแสดงพื้นบ้านไทยภาคกลาง เช่น การแสดงเพลงอีแซว (2) สถาปัตยกรรมไทยภาคกลาง
เช่น บ้านทรงไทยภาคกลาง เครื่องมือและอุปกรณ์การดำเนินวิถีชีวิตชาวนาไทย (3) ประเพณีและ
วัฒนธรรมไทยภาคกลาง เช่น การจำลองประเพณีการแต่งงาน (4) วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทย
พื้นบ้านภาคกลาง (5) อาหารไทยภาคกลาง ประกอบไปด้วยขนมไทย เช่น ฝอยทอง ทองหยิบ
ทองหยอด 3. นักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชมหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย มีความเข้าใจในอุดมการณ์
สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของผู้ก่อตั้งหมู่บ้าน ดังนี้ (1) ความเข้าใจต่อโครงการหมู่บ้านอนุรักษ์
ควายไทย ที่เป็นโครงการจัดขึ้นเพื่อธำรงค่อนุรักษ์ควายไทยไว้มิให้สูญพันธุ์ และรณรงค์มิให้

บริโภคนื้อควาย (2) ความเข้าใจต่อการแสดงการจำลองวิถีชีวิตและประเพณีวัฒนธรรมไทย พื้นบ้านภาคกลาง เช่น การจำลองพิธีการแต่งงาน และวิถีชีวิตชาวนาไทยดั้งเดิม เพื่อสืบสานไว้ให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ศึกษา (3) ความเข้าใจต่อการอนุรักษ์ศิลปการแสดงของท้องถิ่น เช่น การแสดงเพลงอีแซว ที่นับวันจะหาชมได้ยาก (4) ความเข้าใจในหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ที่มุ่งหวังให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีชุมชนชาวมอญเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.78$) มีการปรับปรุงแก้ไขแผนการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีฯ ถ้าเป็นปัญหาอุปสรรคและมีจุดอ่อน ($\bar{X} = 3.15$) สอดคล้องกับงานวิจัยของทศพล เดชะ. (2553) ศึกษาเรื่องผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว การรับรู้ต่อการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในเขตอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงการผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวอิสระชาวยุโรป เดินทางมาเพื่อท่องเที่ยวในเขตอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง โดยใช้กรุงเทพมหานครเป็นจุดเชื่อมต่อการเดินทางเข้าสู่ประเทศอื่นๆ ส่วนใหญ่เดินทางโดยเครื่องบิน พักในโรงแรม กิจกรรมที่ทำคือเที่ยวชมอุทยานประวัติศาสตร์ วัด พระราชวัง พิพิธภัณฑ์ ได้รับข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวจากอินเทอร์เน็ตเดินทางเป็นคู่ และต้องการเดินทางกลับมาอีกครั้งในอนาคต นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจโดยรวมสูงสุดต่อผลิตภัณฑ์และบริการทางการท่องเที่ยวในด้านความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรม และการต้อนรับอย่างเป็นมิตรจากคนท้องถิ่น นักท่องเที่ยวมีทัศนคติต่อความสำคัญของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว 5 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรม สถานที่พักแรม การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆที่เกี่ยวข้อง นักท่องเที่ยวมีระดับการรับรู้ต่อการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบในแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก

การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีชุมชนชาวมอญเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$) การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีฯ จะทำให้มีคนมาเที่ยวมากขึ้น ($\bar{X} = 3.28$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพีระพล ยศธสาร และคณะ (2549) ที่ทำการศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการรณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การเลือกตั้งระบบใหม่ของคณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของการรณรงค์เผยแพร่ในการรณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งอยู่ในระดับมากไปจนถึงระดับปานกลางในเรื่องของระยะเวลาที่ใช้ประชาสัมพันธ์ และด้านขวัญกำลังใจ ด้านความร่วมมือของบุคลากรทั้งหน่วยงานของรัฐ เอกชนและประชาชน ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง

ระบอบประชาธิปไตยตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ฉบับ พ.ศ. 2540 พบว่า มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลางถึงระดับมาก เช่น มีความรู้ในเรื่องสิทธิเสมอภาคทางกฎหมาย บุคคลจะรักษาไว้ซึ่งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และรู้จักใช้สิทธิของตนเองตามขอบเขตของกฎหมาย

การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีชุมชนชาวมอญเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$) บุคลากรการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีฯ มีความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{X} = 2.95$)

การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีชุมชนชาวมอญเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$) กระบวนการบริหารจัดการการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีฯ อย่างมีคุณภาพ ($\bar{X} = 2.91$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรณัท นนทภา (2547) ได้ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการใช้สื่อเพื่อการเผยแพร่ความรู้ด้านป่าชุมชนของเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดการป่าชุมชนสำนักงานป่าไม้จังหวัดในเขตอีสานเหนือ พบว่า สภาพการใช้สื่อเพื่อการเผยแพร่ความรู้ด้านป่าไม้ชุมชนนั้นเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ใช้สื่อในระดับปานกลาง โดยใช้สื่อมากที่สุด คือ สื่อบุคคล รองลงมา คือ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อที่นำมาใช้น้อย คือ สื่อโสตทัศนฯ แหล่งที่มาของสื่อส่วนใหญ่ คือ เจ้าหน้าที่ สภาพขั้นตอนการใช้สื่อในขั้นตอนการที่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติในระดับมาก คือ การแจ้งให้กลุ่มเป้าหมายทราบล่วงหน้าเพื่อเตรียมความพร้อม ขั้นตอนนำไปใช้ที่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติในระดับมากคือ การใช้สื่ออย่างเป็นลำดับขั้นตอน ในขั้นประเมินผลที่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติมาก คือ การให้ตอบแบบสอบถาม วิธีการใช้สื่อของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติในระดับมาก คือ การพบปะเยี่ยมเยียน และการพูดคุยโดยตรง สำหรับปัญหาการใช้สื่อเพื่อการเผยแพร่ความรู้ด้านป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีปัญหาในระดับปานกลาง ปัญหาที่พบในระดับมาก คือ เจ้าหน้าที่ขาดทักษะในการสื่อสาร รองลงมา คือ สื่อสิ่งพิมพ์มีปริมาณน้อยไม่เพียงพอต่อการนำไปใช้ด้านความต้องการเกี่ยวกับการใช้สื่อของเจ้าหน้าที่ มีความต้องการในระดับมากทุกรายการ โดยมีความต้องการได้รับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และต้องการงบประมาณเพื่อใช้ในการผลิตและจัดหาสื่อเผยแพร่ด้านป่าชุมชน

การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีชุมชนชาวมอญเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$) การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีชุมชนชาวมอญ จะบรรลุผล ($\bar{X} = 3.48$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเมย์ล (Mays, 1987: 65) ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพของกระบวนการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนเทศบาล เพื่อสำรวจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการจัดประชาสัมพันธ์ของผู้บริหารผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการ

ประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในเกณฑ์ดีเนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้ที่เคยผ่านการฝึกอบรมทางด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียนระดับสูงมาแล้ว

ผลการศึกษาผู้นำชุมชนที่ดูแลการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ วัฒนธรรมและประเพณีชุมชนชาวมอญ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

ข้อมูลในส่วนนี้ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็น (Brainstorming) จากประชาชนผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ของชุมชน ได้แก่ ชาวบ้านและสื่อมวลชน ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการมีส่วนร่วมในการสืบสานวัฒนธรรม และประเพณีของชุมชนชาวมอญ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ตลอดจนชาวบ้านที่อาศัยอยู่ภายนอกหมู่บ้านจำนวน 13 คน แนวประเด็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ประกอบด้วย (1) ประเด็นคำถามเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีชุมชนชาวมอญ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร (2) ประเด็นคำถามเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีชุมชนชาวมอญ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร และแบบมีโครงสร้าง ประกอบด้วย (1) ประเด็นคำถามเกี่ยวกับการการประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีชุมชนชาวมอญ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร (2) ประเด็นคำถามเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีชุมชนชาวมอญ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นมีดังนี้

สรุปผลการเสวนา เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2554 เวลา 13.00 – 16.00 น. ณ ห้องประชุมพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

การดำเนินงานของชุมชนชาวมอญ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร เกิดขึ้นมาได้อย่างไร และมีวัตถุประสงค์หรืออุดมการณ์ในการก่อตั้งชุมชนชาวมอญ มาจากพระประแดง มาทำนาที่ลาดกระบัง มาจับจองพื้นที่ ตระกูลรุ่นแรก คือ นายกองอาจค์ ส่วนใหญ่มอญลาดกระบังทำเกษตรทำนา การดำเนินการชุมชนดำเนินการกันเอง และมีการรักษาเอกลักษณ์ในชุมชนแบบมีสายเลือดชาวมอญ เกิดจากการรวมตัวของประชาชนชาวมอญ เพื่ออนุรักษ์ วัฒนธรรม ประเพณี ของชาวมอญ

ปัจจัยที่ช่วยผลักดันให้เกิดชุมชนชาวมอญ เขตลาดกระบัง ได้แก่ เรื่องประเพณีวัฒนธรรมมาก อัตลักษณ์วัฒนธรรมชาวมอญ การเล่นสะบ้า การทำศพ ตักบาตรพระร้อย อันดับ 1 สงกรานต์ อันดับ 2 มีการละเล่น แห่หงส์ทรงตะขาบ การบวชของคนในชุมชนชาวมอญ ที่แปลกตา วัฒนธรรม

ชาวมอญ และชาติพันธุ์แห่งความเป็นมอญ หาแหล่งประกอบอาชีพ ฐานะความเป็นอยู่ของชาวมอญ ความสามัคคี ความเป็นญาติพี่น้อง การให้ความเคารพนับถือ

เอกลักษณ์หรือจุดเด่นของชุมชนชาวมอญ เริ่มในเทศกาลของแต่ละงานจะมีอยู่ตลอดปี ประเพณีการแต่งกาย โจงั่น เอาศพออกทิศตะวันตกเสมอ การเกิดจะนอนกระดิ่ง 3 วัน 7 วัน อาหารการกิน แกงบอน ภาษาและวัฒนธรรมและประเพณี การทำศพ วัฒนธรรมและประเพณี การละเล่น การทำบุญตักบาตร ประเพณีการเล่นสะบ้า การรื่นเริงตามวัฒนธรรม ประเพณีการทำบุญตักบาตร วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมโบราณของชาวมอญ

วัฒนธรรม และประเพณีของชุมชนชาวมอญ มีส่วนช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีส่วนช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีส่วนช่วยมาก เอกลักษณ์จะออกในช่วงประเพณี คนมอญพูดภาษาไทยออกสำเนียงมอญ การทำข้าวแช่ มีเวลาเทศกาล การตักบาตรพระร้อย สงกรานต์ มีการละเล่นสะบ้า แห่ธงสังตะขบ แห่นก แห่ปลา ไหว้กระดูก ส่งเสริมการท่องเที่ยว ทำให้เศรษฐกิจของท้องถิ่นดีขึ้น พัฒนาสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นให้ดีขึ้น ทำให้เศรษฐกิจของชาวลาดกระบังหรือท้องถิ่นดีขึ้น มีการพัฒนาด้านสภาพแวดล้อมมากขึ้น ทำให้ชุมชนมีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น เป็นที่สนใจของคนภายนอก ความเป็นเอกลักษณ์ของมอญ

ปัจจุบันโลกได้มีความเปลี่ยนแปลงไปสู่ยุคของเทคโนโลยีต่างๆ คิดว่าการเปลี่ยนแปลงของโลกนี้ ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของชุมชนชาวมอญอย่างมาก ทำให้คนมอญสืบชาติพันธุ์และประเพณีของตัวเอง มีส่วนทำให้ชาวมอญรุ่นหลังมีการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง มีผลกระทบคือเยาวชนรุ่นใหม่มักไม่ค่อยใส่ใจกับประเพณีหรือวัฒนธรรมดั้งเดิมของตนเองเท่าที่ควร ส่งผลกระทบการดำเนินงานของชุมชนชาวมอญคือทำให้วิถีชีวิตของคนมอญเปลี่ยนไปพอสมควร

สื่อประชาสัมพันธ์มีส่วนช่วยสร้างชื่อเสียงให้ชุมชนชาวมอญ และสร้างรายได้ให้ชุมชน ทำให้คนรู้จักคนในชุมชนชาวมอญมากขึ้น รู้จักความเป็นอยู่ของคนชาวมอญมากขึ้น สื่อประชาสัมพันธ์มีส่วนช่วยสร้างชื่อเสียงให้ชุมชนชาวมอญอย่างมากในการเชิญชวนมาท่องเที่ยวในพื้นที่ ถ้าคนท้องถิ่นไม่ช่วยการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีที่ดีแล้ว การประชาสัมพันธ์ดีแค่ไหนก็ไม่มีผล สื่อต้องมีส่วนช่วยด้าน วิทย์ สิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ ถ่ายทอดสืบสานวัฒนธรรมของชนชาวมอญให้ลูกหลานได้รับรู้

สื่อประชาสัมพันธ์ สื่อโทรทัศน์ เป็นสื่อที่ดีที่สุดในการนำเสนอวัฒนธรรมชนชาวมอญ สื่อวิทยุ เป็นสื่อรองที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ สื่อสิ่งพิมพ์ โบว์ชัวร์ คัทเอ๊าต์ หนังสือพิมพ์ ลงเว็บไซต์ หน่วยงานราชการ สื่อต้องมาเยี่ยมชม สัมภาษณ์คนมอญตามชุมชนต่าง ๆ แบบวิถี

ธรรมชาติ ที่สามารถประชาสัมพันธ์โครงการชุมชนชาวมอญ เขตลาดกระบัง ให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาเที่ยวชม

ชุมชนชาวมอญ มีรูปแบบและวิธีการในการสืบสานวัฒนธรรม และประเพณีภาคกลาง ปัจจุบันไม่มีกลุ่มคนในการทำกิจกรรมเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์มีทีมงาน ยังไม่มีวิธีการสืบสานที่ชัดเจน ควรมีการประชาสัมพันธ์แทรกพร้อมกับงานองค์กรอื่น ๆ เพื่อประชาสัมพันธ์วัฒนธรรมองค์กร ชุมชนชาวมอญในกิจกรรม เช่น จัดงานสงกรานต์ และมีการประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้ การตั้งชมรมมอญขึ้นมาให้เป็นรูปธรรม และสามารถสัมผัสได้ ส่วนปัจจัยก็มีอยู่ในท้องถิ่นอยู่แล้ว เพียงแต่ต้องจัดให้เข้ารูปเข้ารอย และสอดคล้องตามฤดูกาล รวมทั้งการกระจายข่าวของดี ๆ ของชุมชนชาวมอญ การแสดงศิลปวัฒนธรรมนำมาประสมประสานกับภาคกลาง การละเล่นตามประเพณีต่าง ๆ เช่น ตักบาตรเทโว ผู้ใหญ่ปฏิบัติให้ลูกหลานดู และเป็นผู้นำสืบสานให้คนรุ่นหลังได้เห็น สืบสานวัฒนธรรม ทำบุญตักบาตรทุกเช้า

ปัจจัยที่มีส่วนช่วยในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนชาวมอญ เขตลาดกระบัง คือ ความร่วมมือจากคนในชุมชน และภาครัฐและเอกชน วัด สื่อต่าง ๆ ช่วยสนับสนุนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนชาวมอญ เขตลาดกระบัง ปลุกจิตสำนึกในความเป็นมอญให้กับคนในชุมชน สร้างแรงจูงใจทั้งคนรุ่นใหม่และคนรุ่นเก่า ให้มีความภูมิใจในความเป็นมอญโดยใช้กิจกรรมเข้าช่วย งบประมาณในการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ งบประมาณในการสนับสนุน กิจกรรมในชุมชนกันเอง ไม่มีหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชนเข้ามาสนับสนุนส่งเสริมการท่องเที่ยวทุกวันนี้ชุมชนทำกันเอง การประชาสัมพันธ์ ผู้สูงอายุและเป็นผู้ใหญ่คนรุ่นหลัง ต้องให้ขวัญและกำลังใจในการสนับสนุนด้วย วัดมอญควรเป็นหลัก ต้องมีพระสนับสนุน

ข้อเสนอแนะผู้ร่วมสัมมนา

1. ต้องการให้มีการถ่ายทอดสอนลูกหลานทำกับข้าวมอญ
2. คาดหวังให้การแต่งกาย การละเล่น การพูดคุยคงอยู่ ให้ประเพณียังคงอยู่อนุรักษ์เหมือน รำวง ให้มีความทันสมัย ปรับตามยุคตามสมัย
3. ฝากผู้ใหญ่ต้องถ่ายทอด ไม่ควรให้ขาดตอนในการถ่ายทอดวัฒนธรรมเป็นรุ่นๆ จัดหลักสูตรการศึกษาประเพณี หาโรงเรียนที่อยู่ในชุมชน
4. อยากให้สืบทอดและมีการประชาสัมพันธ์ทุกสถานที่แทรกเข้าไปเวลามีการอบรม และปลุกจิตสำนึกให้เยาวชนมีการทำกิจกรรมเกี่ยวกับชาวมอญทุกครั้ง และรณรงค์ให้ชุมชนมาร่วมกัน ตั้งองค์กรชาวมอญให้มาร่วมกันทำการไหว้ยาจอม กินข้าวร่วมกันจนเป็นประเพณี เหมือนการกินขันโตกของชาวเหนือ

5. ขอให้หน่วยราชการช่วยทางงบประมาณในการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ งบประมาณในการสนับสนุน บุญประเพณีทางมอญจะได้เป็นหน้าเป็นตาของเขตลาดกระบัง ปัจจุบันไม่มีหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชนเข้ามาสนับสนุนส่งเสริมการท่องเที่ยวทุกวันนี้นักมอญทำกันเอง

ผลการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนชาวมอญ เรื่องรูปแบบการประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณี ชุมชนชาวมอญ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร วัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิต ยังคงเอกลักษณ์สืบสานต่อกันมา การละเล่น การแต่งกาย วัฒนธรรม การกิน การอยู่ เจ้าหน้าที่สำนักงานเขตลาดกระบัง : การแต่งกาย ภาษามอญ วัฒนธรรมชาวมอญ เอกลักษณ์การแต่งตัว ประเพณี วัฒนธรรม ภาษาที่พูด เอกลักษณ์ของชุมชนชาวมอญ คือ มีความอนุรักษณ์ความเป็นพื้นบ้านไว้มาก เช่น การกินหมากพลู การแต่งกาย การเกล้าผมมวย อาหารของชาวมอญ การละเล่นสะบ้า การนับถือพระพุทธศาสนาอย่างเหนียวแน่น และความเชื่อต่าง ๆ ของชาวมอญ ภาษา อักษร เครื่องปั้นดินเผา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งนี้

1. การศึกษาเรื่องกลุ่มเป้าหมายของนักท่องเที่ยว โดยศึกษาความต้องการ รูปแบบกิจกรรมแรงจูงใจ ในการวิเคราะห์กลุ่มตลาดเป้าหมายและกำหนด ภาพรวมของการท่องเที่ยววัฒนธรรมมอญใน เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
2. มีการวางแผนยุทธศาสตร์ระยะยาว เพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง ในการกำหนดยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์โดยให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1. ควรให้หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องทางวัฒนธรรมเป็นผู้ประเมินวัฒนธรรมมอญ เพื่อความเป็นกลาง
2. ควรศึกษาผลของปัจจัยภายนอกต่างๆ เช่นการช่วยเหลือของภาครัฐ เศรษฐกิจที่มีต่อระดับศักยภาพของชุมชน
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมมอญของเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานครและวัฒนธรรมมอญของจังหวัดอื่นเพื่อทราบถึงปัญหาต่างๆ และเป็นแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมมอญต่อไป